

Aan de leden van de gemeenteraad, burgerraadsleden en leden van het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Moerdijk

Datum: 29 mei 2025

**Onderwerp: Conflictsituatie rondom Fort Sabina;
als gemeentebestuur hierin iets wil betekenen, dan is dat nu hét moment!**

Geachte leden van de gemeenteraad, burgerraadsleden en leden van het college van burgemeester en wethouders,

Deze brief is opgesteld namens een aanzienlijk aantal (voormalige) vrijwilligers en frequente bezoekers van Fort Sabina en andere organisaties die regelmatig op het fort te vinden zijn. Graag zijn wij bereid om met een delegatie afgevaardigden van de ondertekenaars deze brief toe te lichten en het werkelijke verhaal te vertellen bijvoorbeeld tijdens een fractievergadering.

Fort Sabina wordt door velen gewaardeerd als een waardevolle ontmoetingsplek, mede dankzij het diverse aanbod aan culturele activiteiten en concerten. Ook de gastvrijheid van horecagelegenheid [REDACTED] wordt breed erkend en gewaardeerd. De combinatie van deze elementen maakt dat Fort Sabina met recht als een cultureel en sociaal waardevol onderdeel van de gemeente Moerdijk kan worden aangemerkt.

Met verbazing hebben wij kennisgenomen van de raadsvergadering van 8 mei jl. De mededeling dat de gemeente "geen rol" zou spelen in het conflict rondom Fort Sabina achten wij onjuist. Als verpachter van het fort, verstrekker van substantiële subsidies aan [REDACTED], en als hoeder van het publieke en maatschappelijke belang, is de gemeente naar ons oordeel wel degelijk een direct betrokken partij.

Wij kunnen ons vinden in de beslissing dat de eerder ingediende motie werd ingetrokken. Bedoelde motie vroeg feitelijk alleen om mediation, verder niet.

Het is mogelijk dat op het moment van die raadsvergadering nog niet alle relevante feiten voldoende bekend waren. Met deze brief beogen wij een feitelijke toelichting te geven op de huidige situatie, met als doel bij te dragen aan transparantie en het zoeken naar constructieve oplossingen.

Ernstige bestuursproblematiek binnen [REDACTED]

Fort Sabina is een historisch waardevol erfgoedobject binnen de gemeente Moerdijk. De vrijwilligers en ondernemers die zich jarenlang belangeloos hebben ingezet voor het behoud, de promotie en de publieksfunctie van het fort, verdienen respectvolle behandeling. Helaas zijn wij van mening dat er sprake is van een ernstig disfunctionerend bestuur bij de [REDACTED]. Dit heeft geleid tot structurele conflicten met vrijwilligers en met horecaonderneming [REDACTED].

Er zijn meerdere concrete signalen van onzorgvuldig en onbehoorlijk bestuur jegens vrijwilligers, waaronder de volgende situaties:

- Structurele tekortkomingen in de interne communicatie en coördinatie, hetgeen heeft geleid tot toenemende frustratie onder betrokkenen (denk aan de brandbrief van vrijwilligers aan de gemeente) en tot negatieve beeldvorming bij bezoekers;
- De weigering om deel te nemen aan mediation, ondanks herhaalde en breed gedragen suggesties daartoe vanuit verschillende betrokken partijen, waaronder ook vanuit de gemeente;
- Het versturen van ontslagbrieven aan vrijwilligers die intern kritiek hebben geuit, ondanks eerdere toezeggingen aan de gemeente om met deze personen in gesprek te gaan. Dit roept vragen op over de mate waarin het bestuur openstaat voor interne feedback en dialoog;
- Vrijwilligers die hun werkzaamheden hebben beëindigd wegens – naar eigen zeggen – onbehoorlijk of inadequaat bestuur, waaronder de zogenoemde Kazematen, Hellevegen, gidsen en reguliere vrijwilligers, totaal zo'n 35 tot 40 vrijwilligers die vanwege het stichtingsbestuur vertrokken zijn en er volgen er nog meer.

Toezicht door gemeente

De gemeente Moerdijk heeft het beheer van Fort Sabina overgedragen aan [REDACTED]. Daarmee blijft de gemeente, in haar rol als verpachter en subsidieverstrekker, echter verantwoordelijk voor adequaat toezicht op de uitvoering en naleving van gemaakte afspraken. Dit roept bij ons de volgende, legitieme vragen op:

- Op welke wijze heeft het gemeentelijk toezicht op het functioneren van het stichtingsbestuur plaatsgevonden?
- Waarom zou de gemeenteraad geen rol spelen in deze kwestie? In tal van gevallen worden gemeentelijke taken uitbesteed aan derden, zonder dat dit de politieke en maatschappelijke verantwoordelijkheid van de raad beperkt. Bovendien beschikt de raad over het budgetrecht en is er sprake van structurele financiële ondersteuning van de stichting vanuit gemeentelijke middelen.
- Hoe duiden de raadsleden, in hun rol als volksvertegenwoordigers, de maatschappelijke onrust die is ontstaan als gevolg van het handelen van het huidige bestuur? Hierbij doelen wij onder andere op de petitie die door circa 1100 personen is ondertekend, meerdere brandbrieven van vrijwilligers, het vertrek van ongeveer 35 tot 40 vrijwilligers die niet langer onder dit bestuur willen werken en het ontslag van diverse andere vrijwilligers door toedoen van het bestuur.
- Er zijn gegronde zorgen over aspecten van onbehoorlijk bestuur en in sommige gevallen kunnen ook vragen worden gesteld bij de integriteit van het bestuur. Acht het college van burgemeester en wethouders dit stichtingsbestuur een passende vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang?
- De gemeente Moerdijk profileert zich als een gemeente die vrijwilligerswerk hoog in het vaandel heeft staan. Dit blijkt uit diverse beleidsstukken en publieke uitingen. Is dat geen reden te meer om juist deze groep langdurig betrokken en trouwe vrijwilligers actief te ondersteunen in plaats van aan hun lot over te laten?

De huidige situatie leidt niet alleen tot schade aan het imago van de gemeente, maar werpt ook een negatieve schaduw over Fort Sabina zelf, dat juist een positieve rol zou moeten blijven spelen binnen de lokale gemeenschap. Er is immers jaren in het fort geïnvesteerd door vrijwilligers en door de horecaonderneming.

Schendingen van privacy en financiële onzorgvuldigheid ten opzichte van de horecaonderneming

Er is privacygevoelige informatie over een contractpartij / op ongepaste wijze gedeeld met derden. Hierbij zijn bovendien feitelijke onjuistheden gecommuniceerd over de financiële situatie van deze partij. Het bewust verspreiden van onjuiste en gevoelige gegevens via een informatiemailing aan vrijwilligers is in strijd met de normen van zorgvuldig bestuur en vormt een voorbeeld van onbehoorlijk gedrag, dat bovendien bijdraagt aan een vertekend beeld van de werkelijkheid.

Daarnaast zijn er meldingen van ongepast gedrag door , waaronder het zonder betaling gebruiken van horecavoorzieningen, het doen van ongepaste opmerkingen in de publieke ruimte en het openlijk bespreken van opvolging van horecaondernemers op het terras van in nabijheid van het horecapersoneel én van bezoekers (die hierop overigens heel verontwaardigd hebben gereageerd).

Dit zijn enkele voorbeelden die de afgelopen periode zijn opgemerkt. Door dergelijke onjuiste communicatie wordt schade berokkend aan de reputatie van de horecaonderneming.

Financiële context horecaonderneming

Hoewel er sprake is van een minimale schuldpositie van horecaonderneming , is deze ontstaan onder uitzonderlijke omstandigheden: de coronajaren 2020-2022 met flinke omzetschade (deze omzetschade is buiten beschouwing gelaten), een groot gedeelte van 2023 was de Haringvlietbrug afgesloten (omzetschade) en tijdens het seizoen in 2024 werd het hoofdgebouw van het fort gerenoveerd, waardoor het fort aanzienlijk minder aantrekkelijk was voor bezoekers (omzetschade). Totaal dus een fors bedrag aan omzetschade alleen al voor wat betreft de jaren 2023 en 2024. Deze omzetschade is berekend door een expertisebureau dat ingeschakeld en betaald is door de overheid.

Alle persoonlijke spaartegoeden van zijn hierbij opgegaan.

Juli 2024 is er een mondelinge afspraak gemaakt tussen de toenmalige voorzitter van en horecaonderneming over . In juli 2024 is meteen een eerste bedrag van , naast het reguliere bedrag zoals afgesproken dat maandelijks als voorschot op de huur wordt betaald. Deze cijfers en feiten worden door het stichtingsbestuur en hun advocaat nergens geduid, waardoor een irreëel beeld naar buiten wordt gebracht.

De gehanteerde huurpercentages van circa 14–17% van de omzet wijken bovendien significant af van landelijke normen (6–8%), hetgeen vragen oproept over de redelijkheid en proportionaliteit van het gehanteerde tarief – zeker gezien de exploitatiebeperkingen van het fort (seizoensgebonden en weersafhankelijk).

Voorts ontvingen we signalen dat het bestuur in onderhandeling is met een evenementenbedrijf over de exploitatie. Nadat het evenementenbedrijf in eerste instantie aangaf geen exploitatiemogelijkheden te zien volgens de

voorwaarden die de stichting stelde, zijn er nieuwe gesprekken geweest over andere (gunstigere) voorwaarden. Het bestuur heeft deze gunstigere voorwaarden de afgelopen vijf jaar, en ook nu nog steeds niet aan [REDACTED] dan wel [REDACTED] voorgelegd. Dit is wederom een voorbeeld van onbehoorlijk bestuur, in de zin van het structureel handelen in strijd met de beginselen van transparantie, gelijke behandeling en zorgvuldigheid.

Bredere maatschappelijke betrokkenheid

De horecaonderneming heeft samen met tientallen vrijwilligers Fort Sabina op de kaart gezet en bijgedragen aan culturele en toeristische ontwikkeling in de regio. De huidige gang van zaken lijkt echter eerder te wijzen op een situatie waarin deze inzet wordt genegeerd of zelfs gesaboteerd. De suggestie van vervanging door een nieuwe horecaonderneming onder andere voorwaarden zou zonder een gelijke kans voor de huidige ondernemer neerkomen op rechtsongelijkheid en mogelijk zelfs op contractbreuk.

Het had allemaal heel anders kunnen verlopen. Indien het bestuur enige coulance had getoond gezien de uitdagende jaren tijdens deze contractperiode en er een redelijke communicatie had plaatsgevonden, dan zou de opzegging van de huurovereenkomst per 31 december 2025 niet noodzakelijk zijn geweest. [REDACTED] zou dan als horecagelegenheid op het fort kunnen blijven, in lijn met de huurovereenkomst waarin staat dat het de intentie is om deze overeenkomst vanaf 1 januari 2026 voor onbepaalde tijd te verlengen.

Oproep tot interventie

Gezien de aard en ernst van de situatie – waaronder structureel onbehoorlijk bestuur, het ontbreken van een functionerend vrijwilligersbeleid, onzorgvuldige omgang met contractpartijen en het negeren van redelijke oplossingen – is een bestuurlijke ingreep noodzakelijk.

De door ruim 1.100 personen ondertekende petitie, die oproept tot vervanging van het huidige bestuur, bevestigt het maatschappelijk draagvlak voor verandering.

Wij verzoeken de gemeente dan ook met klem om haar toezichthoudende verantwoordelijkheid serieus te nemen:

- Het huidige bestuur moet worden gestopt. Dat kan door het vrijwillig aftreden van de huidige bestuursleden en het aanstellen van een nieuw, deskundig en verbindend bestuur. Er staan genoeg deskundige en welwillende mensen klaar om het fort wel op een correcte manier te besturen.
- Indien nodig te overwegen om de beheeropdracht toe te vertrouwen aan een alternatieve stichting met aantoonbare deskundigheid en met wel verbindend vermogen. Samenwerking en verbinding zouden de sleutelwoorden moeten zijn.

Tot slot willen wij kort reageren op het artikel in BN De Stem van 13 mei jl., waarin helaas opnieuw enkele feitelijke onjuistheden staan. In het bijzonder stoorden wij ons aan de volgende passage: „Het bestuur erkent dat ze te weinig schouderklopjes heeft uitgedeeld. De ene vrijwilliger kan daar beter mee omgaan dan de andere.”

Deze uitspraak doet geen recht aan de inzet van de vrijwilligers. Zij zijn niet uit op complimenten, maar verwachten een bestuur dat op eerlijke en constructieve wijze met hen omgaat en hen serieus neemt. Helaas constateren wij dat het bestuur hierin al geruime tijd ernstig tekortschiet.

Indien het gemeentebestuur besluit geen actie te ondernemen, dan is dat geen kwestie van onvermogen, maar een kwestie van onwil. Daarmee schaaft de gemeente zich achter het beleid en handelswijze van het stichtingsbestuur en tegen de burgers (vrijwilligers).

Wij vertrouwen erop dat u deze ernstige signalen niet naast u neerlegt en op korte termijn de noodzakelijke stappen onderneemt om het maatschappelijk belang van Fort Sabina veilig te stellen.

Met vriendelijke groet,

Ondertekening: zie onderstaande 3 pagina's.

P.S.

Deze brief is ondertekend door (voormalige) vrijwilligers en frequente bezoekers van Fort Sabina. Tevens verwijzend naar de ruim 1100 ondertekenaars van de petitie [REDACTED] moet op Fort Sabina blijven' Lijst met ondertekenaars van deze petitie is als bijlage bijgevoegd.

**Ondertekening van de brief d.d. 29 mei 2025 aan de leden van de
gemeenteraad, burgerraadsleden en leden van het college van
burgemeester en wethouders van de Gemeente Moerdijk. Onderwerp:
Conflictsituatie rondom Fort Sabina.**

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[illegible]

